A. 1835. N°. 120.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 6 October.

FRANKFORT, den 2den October.

Uit Triest wordt gemeld, dat don *Miguel* onverwachts aldaar is aangekomen, en zich naar Laibach bij de Prinses *van Beira* begeven wil. Deze Prinses is sedert eenige dagen, van de kinderen van don *Carlos* en den infant don *Sebastiaan* vergezeld, te Laibach aangekomen, en zal aldaar eenige dagen vertoeven. Waarschijnlijk zal ook de hertogin *van Berry* zich naar deze stad begeven, om aldaar de leden van de Spaansche familie en don *Miguel* te zien.

Volgens berigten uit Weenen is het thans beslist, dat de Oostenrijksche armee zal verminderd worden. Bij elke kompagnie der veertien Galicische regementen krijgen 40 man verlof, verscheidene batterijen artillerie en divisien van het voerwezen worden ontbonden, waardoor 3000 paarden buiten dienst komen. Verscheidene regementen verlaten de armee in Italie en keeren naar hunne standplaatsen terug. De bataljons der landweer, tot die regementen behoorende, zullen ontbonden worden. Door deze en meerdere veranderingen wordt de begrooting van het departement van oorlog voor Oostenrijk verminderd met twaalf millioen gulden.

Voor al de oude provincien van den Oostenrijkschen staat zijn de kompagnien van 180 op 140 man verminderd.

Sedert eenigen tijd is de Oostenrijksche regering met eenige der eerste handelshuizen te Weenen in onderhandeling omtrent eene nieuwe geldleening. Dezelve zal ten hoogste 24 of 30 millioen bedragen. De regering hoopt gunstige voorwaarden te bedingen, en de leening, ofschoon dezelve slechts 3 pCt renten zou geven, tot den koers van 80 percent te sluiten. De groote uitgaven, welke tot dus verre voor de armee noodig waren, hebben deze financiele operatie noodzakelijk gemaakt. Bij de voorgenomene verminderingen en de bezuinigingen in alle andere takken van het bewind, kan men verwachten, dat er voortaan geen deficit meer zal wezen.

— De hertogin van Nassau heeft zich, op uitnoodiging van de Russische Keizerin, naar Teplitz begeven.

— Voor alle vreemdelingen, die van behoorlijke passen voorzien zijn, is de toegang naar Teplitz geopend. Van daar, dat de toevloed van vreemdelingen in die stad dan ook zeer groot is, waartoe zeker ook medewerkt de omstandigheid, dat alle Boheemsche vorsten en groote majoraatsheeren het als pligt beschouwden, om met hunne gemalinnen hunnen monarch hier hunne opwachting te maken, en tot den luister van het Oostenrijksche Keizershof, door alle hun ter dienste staande middelen (en deze zijn inderdaad verbazend) al het mogelijke bij te dragen. Het is niet te zeggen, op welke kleine ruimte de bezitters van prinsdommen en prachtige kasteelen hier beperkt zijn. De voornaamste dames hebben naauwelijks kleine kamers om haar toilet te maken. Maar alles overtreft de luister en de pracht de equipagen en liverijen van het Keizerlijke hof. De staatsiekoetsen zijn allen geheel verguld.

PETERSBURG, den 23sten September.

De *Noordsche Bij* behelst een schrijven uit Kostroma, waarin berigten gegeven worden omtrent *Iwan Ssuszanin*, den landman, voor wien thans een gedenkteeken zal opgerigt worden en die door zijne trouw en standvastigheid den Czaar *Michail Feodorowitsch*, den stamvader van het Keizerlijke Huis, onder welks schepter Rusland zich sedert meer dan twee eeuwen bevindt, gered heeft: « Toen *Michail Feodorowitsch*, nog onbekend met zijne te Moskou gedane verkiezing tot Czaar, met zijne moeder eenzaam te Kostroma op zijn erf leefde, wilde eene woeste bende der alstoen in Rusland rondtrekkende Polen, die daarvan berigt ontvangen had, de Russen in verwarring brengen, den verkozen Czaar opligten, hem gevangen naar Polen vervoeren of vermoorden. Toen zij geheel stil het Romanowsche landgoed genaderd en niet verre van het vlek Domnina verwijderd waren, hielden de Polen eenen aldaar woonachtigen boer, een oud man, aan, vraagden hem uit omtrent den weg naar het landgoed, en of *Michail Romanow* er zich bevond. Deze grijsaard was *Iwan Ssuszanin*. Zijnen onvermijdelijken ondergang te gemoet ziende, nam hij voor altoos afscheid van de zijnen, verklaarde zich vervolgens bereid de sluipmoordenaars den weg naar het Romanowsche landgoed te wijzen, en voerde ze door diepe sneeuw, in een digt bosch, op zijwegen, opzettelijk in eene geheel tegengestelde rigting ver van hun doelwit af. Eindelijk merkten de Polen de misleiding; zij geraakten in woede en pijnigden *Ssuszanin*; maar noch martelingen, noch doodelijke slagen konden den grootharigen grijsaard aan het wankelen brengen! Hij gaf onder folteringen den geest; maar *Michail* was gered: lieden, die *Ssuszanin* vooruitgezonden had, waarschuwden dezen voor het gevaar; de moeder wist zich met haren jongen zoon in Kostroma te verbergen, waar zij de onverwachte tijding van zijne verkiezing tot Czaar ontving. — *Michail Feodorowitsch* schonk vervolgens aan *Ssuszanins* schoonzoon, *Bogdan Ssobinin*, de helft van zijne geboorteplaats, en gaf hem later in stede daarvan tot schadeloosstelling het land Korobowo in altijddurend bezit, met bevrijding van alle boerenlasten. Dit voorregt genieten nog tot den huidigen dag de ingezetenen van Korodowo, die deswege den naam van vrijboeren dragen. — De stoffelijke overblijfselen van den held, den martelaar *Ssuszanin*, werden in het Ipatijewsche klooster te Kostroma plegtig begraven; maar de plaats, waar de stof van den brave rust, is niet meer naauwkeurig bekend.

Een ander dagblad behelst berigten, waaruit de dankbaarheid van den geredden vorst en zijne opvolgers blijkt. De nakomelingschap van *Ssuszanin*, welke in den jaren 1632 uit eene gehuwde dochter en hare beide zonen *Danilo* en *Konstantyn* bestond, is tot den jare 1834 (alzoo in een tijdvak van 202 jaren) tot 105 manlijke en 121 vrouwelijke, dus te zamen tot 226 zielen geklommen.

KOPENHAGEN den 25sten September.

Uit Elseneur wordt den 23sten dezer gemeld: « Gisteren is de Engelsche korvet *Kleopatra*, gevoerd door kapitein *Gray*, op de reis van Londen naar Petersburg op de reede alhier aangekomen, nadat zij zich den 19den des middags om twaalf uur op Lessöe had vastgezeild. Zij moest, om weder vlot te worden, verscheidene kanonnen, ketenen enz. op het Hollandsche kofschip *Ypeus*, kapitein *H. de Weerd*, die in de nabijheid was, overladen. Laatstgemelde verlangt voor dit dienstbetoon 500 pond sterling. Doch de bevelvoerder van de korvet heeft hem maar 100 pond geboden. Aan boord van de *Kleopatra* bevindt zich de gemalin van lord *Durham*.»

ZWITSERLAND.

In een der dagbladen leest men het volgende: « Bern schijnt nog bij voortduring zeer naar Fransche gunst te streven; want met groote bereidwilligheid wordt van zijne zijde aan de wenschen van het kabinet der Tuilerien voldaan. Zoo geeft zich ook thans de Bernsche politie veel moeite om eenen republikein, onlangs uit de gevangenissen te Parijs ontsnapt, op te sporen, en hem weder in handen der Fransche justitie te leveren. Eene zoodanige bereidwilligheid tot uitlevering contrasteert geweldig met de hooghartig geopenbaarde grondbeginselen van de Bernsche regenten.

LONDEN, den 30sten September.

Eergisteren morgen hebben zich de hertogin *van Kent* en de prinses *Victoria* uit deze hoofdstad naar Canterbury en gisteren morgen verder naar Ramsgate begeven, ten einde daar des namiddags van dien dag den koning van Belgie en deszelfs gemalin, bij hunne overkomst, met Zr. Ms. stoomboot de *Ferret*, te kunnen ontvangen. Voor dit bezoek van vorst *Leopold* bij deszelfs zuster, de hertogin *van Kent*, zijn door de laatsgenoemde, zoo voor zich als derzelver broeder en verder gevolg, op het *Albion-hôtel* te Ramsgate, een aantal vertrekken gehuurd en in gereedheid gebragt. Intusschen moet het besluit tot bewust bezoek zeer schielijk opgekomen zijn, daar men van goederhand onderrigt is, dat de Belgische afgezant aan ons hof, de heer *Vandeweyer*, Zaturdag morgen nog geen de minste kennis van hetzelve droeg, en eerst des avonds laat van dien dag in staat geweest is, om hetzelve aan den burggraaf *Palmerston*, onzen minister van buitenlandsche zaken, te kunnen mededeelen.

De hertog *van Nemours* is gisteren uit deze hoofdstad naar het vasteland vertrokken. Daags te voren heeft Z. K. H., vergezeld van den graaf *Sebastiani*, Fransch gezant alhier, nog eene conferentie met den burggraaf *Melbourne* gehad.

Aan het bureau van buitenlandsche zaken zijn in deze laatste dagen van onze vertegenwoordigende ministers te Petersburg, Brussel en 's Gravenhage, depeches voor den burggraaf *Palmerston* aangebragt.

Nog altoos vertrekken uit onze havens schepen met recruten naar Spanje, en binnen 14 dagen denkt men dat de laatste zullen kunnen

zeilen, en daarmede de voor het Britsche legioen bepaalde sterkte van 10,000 man zal aangevuld zijn.

Berigten van de Kaap de Goede Hoop, tot den 24sten Julij, melden, dat in de nieuw aangewonnen provincie der Britsche kolonie, met name Adelaide, nogmaals door de Kaffers invallen gedaan zijn, welke het opbreken van de kolonels *Somerzet* en *Smith* met een aantal troepen naar de Kei-rivier, waar dezelve thans in groote massa verzameld zijn, noodzakelijk gemaakt hebben.

PARYS, den 30sten September.

In het *Journal de Paris* leest men als volgt:

De bij ons ingekomen berigten uit Madrid van 23 September bevestigen de door den *Moniteur* medegedeelde, en leveren overigens nog eenige nadere bijzonderheden aangaande den loop der revolutionnaire beweging in het Schiereiland.

De Markies de las Navas rukt naar Madrid, aan het hoofd van een korps troepen, welke hij in Andalusie heeft bijeenverzameld; de Generaal Latre, die tegen hem was afgezonden, werd door zijne soldaten verlaten, loopende zij tot de muitelingen over.

Te Carthagena, zegt men, heeft een ernstig oproer den generaal *Valdez* en den gouverneur der stad genoodzaakt eene schuilplaats bij den Franschen consul te verzoeken, ten einde aan de vervolging van moordenaars te ontkomen, die hen van kant wilden maken. Het huis van den consul, die de Fransche vlag had doen hijschen, werd geëerbiedigd.

Men spreekt ook van bewegingen, die te Murcia en Lorca zouden zijn voorgevallen.

De Heer *Mendizabal* heeft den 22sten de generaals *Quiroga* en *Cachon* per post doen vertrekken om met *las Navas* in onderhandeling te treden.

Te zelfder tijd heeft hij *Palafox* benoemd om zich naar Saragossa, *Quesada* naar Badajoz, *Cordova* naar Gallicie, *Caratala* naar Valencia in hoedanigheid van kapiteins-generaal te begeven. Het centrale gouvernement bewilligt er in, de juntas als provinciale, dat is consultative juntas, maar niet als gouvernements-juntas te erkennen. Een andere maatregel bestaat in het aanvragen des Portugeschen legerkorps.

Men schijnt den meesten tegenstand te duchten van Catalonie en Andalusie; Catalonie zoude Valencia en Saragossa ligtelijk kunnen medeslepen.

— In het *Journal des Debats* leest men:

Er zijn heden tijdingen van Madrid dd. 23 dezer aangekomen.

De stelling van den heer *de Mendizabal* is altijd dezelfde; onzeker, onrustig zijnde, neemt hij geenerlei stelsel aan, aarzelt, en schijnt ons toe eenen kostbaren tijd te verliezen. Het ministerie komt niet tot stand; met het grootste ongeduld verwacht men de aankomst van den generaal *Alava*. De junta's ontbinden zich niet; de wanorde en de anarchie maken vreesselijke voortgangen.

De militaire divisie van den markies *de las Navas*, aan welke de naam van het *leger van Andalusie* wordt gegeven, trok tegen Madrid op met eene magt van 3500 man om er de constitutie van 1812 te doen proclameren. Gemelde divisie was nog slechts 35 uren van de hoofdstad verwijderd. 1000 man der divisie van den generaal *Latre*, van Madrid uitgezonden om zijnen marsch te stuiten, zijn tot hem overgeloopen.

— Het officiele Madridsche dagblad behelst een Koninklijk bevelschrift of liever eene aanschrijving van den nieuwen minister aan alle Kapitein-generaals en burgerlijke gouverneurs, die zich niet met de insurgenten-junta's vereenigd hebben. Daarin wordt gezegd dat de aan H. M. gerigte adressen onverwijld door de ministers zullen onderzocht worden, ten einde dadelijk regt worde gedaan op degene, welke binnen het prerogatief der kroon liggen, terwijl die, welke de medewerking der cortes vereischen, in de eerstvolgende wetgevende vergadering zullen worden aangeboden. Overigens had de Koningin vast besloten, de tegenwoordige worsteling door eene volkomene en beslissende overwinning te eindigen, vermits elke andere schikking onbestaanbaar zijn zoude met de waardigheid van den constitutionnelen troon; zij zal dus nimmer luisteren naar voorstellen, welker doel eene zoo verachtelijke schikking zoude zijn. De aanschrijving eindigt met eene vermaning aan de Spanjaarden om eendragtig te handelen, ten einde alzoo de Carlisten te kunnen verdrijven, want dat deze alleen aan de tweedragt, die in het land heerscht, hunne overigens niet belangrijke voordeelen te danken hadden.

Van den 1sten October

De *Moniteur* maakt het volgende bekend:

Eene telegrafische depêche van Bayone, dd. 29 September, meldt de volgende in de *Gazeta* van Madrid afgekondigde benoemingen:

Mina is benoemd tot Kapitein-Generaal van Katolonie; *Palafox* tot Kapitein Generaal van Aragon; *Espinosa* van Andalusie en *Quiroga* van Grenade.

Eene telegrafische depêche van Perpignan, dd. 23, meldt dat den 24sten de legerbrigadier *Ayerre* nabij Olot 4000 Carlisten heeft geslagen. Hun verlies wordt op 200 man begroot.

De junta van Barcelona heeft verklaard, dat zij het oppergezag in handen zoude houden, tot er een kapitein-generaal zal aangekomen zijn, die haar vertrouwen bezit.

Brieven van St. Sebastiaan gewagen van het ontdekken eener Carlistische zamenzwering, welke door *Jaureguy* en zijne chapelgorries zoude zijn verijdeld geworden.

'S GRAVENHAGE, 4den den October.

Z. M. de Koning wordt morgen van het Loo in deze residentie terug verwacht. Woensdag aanstaande worden de overige leden van het koninklijk gezin van het Loo en Soestdijk alhier te gemoet gezien. Z. K. H. de Erfprins van Oranje is laatstleden Donderdag alhier aangekomen, en heeft zijne studien aan de Leidsche hoogeschool weder opgevat. Tegen den 15den dezer wordt H. K. K. H. de Prinses van *Oranje* van Hoogstderzelver reize buitenlands in deze stad terug verwacht. Den 16den dezer zal alhier het huishoudelijk feest van de maatschappij tot bevordering der toonkunst, afdeeling 's Gravenhage, worden gehouden. Den [illegible] plaats van de vergadering der Staten-Generaal, zitting van 1835—1836.

— Uit Groningen meldt men, dat het getal gerecenseerde studenten aan de hoogeschool, blijkens het verslag in den loop dezes jaars aan de staten der provincien gedaan, in het jaar 1834 296 bedroeg, en alzoo 31 minder dan in het vorige jaar. Het getal studenten in de geneeskunde is toegenomen, dat in regtsgeleerdheid en in de wis- en natuurkunde is gelijk gebleven. Het gezegde verschil moet dus gezocht worden, behalve in een kleiner getal studenten in de letterkundige faculteit, voorbereidend voor de regtsgeleerde studien, in het sedert een paar jaren afnemend getal studenten in de Godgeleerdheid, hetwelk moet worden toegeschreven aan het overgroot en steeds buiten verhouding tot de gewone vacatures toenemend getal kandidaten, bij de provinciale kerkbesturen aanwezig.

— De walvisch, die te Wijk aan Zee is gevangen, is aan de heer *R. Draak*, te Amsterdam, voor *f* 1000 verkocht.

ARNHEM, den 5den October.

Bij het nieuwe reglement op de correspondentie bij ijsgang en hoog opperwater op de rivieren, wordt, onder anderen, bepaald, dat er langs de beide oevers van den Rijn en de Waal seinen zullen worden geplaatst, en wel: te Pannerden en te Millingen, te Lent en Nijmegen, te Tiel en Wamel, te Tuil en Zalt-Bommel, te Gorinchem en Sleeuwijk, te Hardinxveld en Werkendam, [illegible] einde de meest belangrijke gebeurtenissen langs de rivieren algemeen bekend te maken, zullen op de navolgende plaatsen, in zoodanig geval, het daarbij uitgedrukt getal seinschoten worden gedaan, als:

te Gorinchem: 3 bij het begin van den ijsgang; 7 in geval van doorbraak in den Waaldijk boven de stad; en 9 in geval van doorbraak in den dijk van de Merwede beneden de stad;

te Tiel: 3 bij het begin van den ijsgang; 6 bij inundatie van de Over-Betuwe; 12 bij inundatie van den Tielerwaard, door eene doorbraak in den Waaldijk;

te Nijmegen: 3 bij den aanvang van den ijsgang; 6 bij inundatie der Over-Betuwe, door eene doorbraak in den Waaldijk, 11 bij doorbraak in de dijken van het rijk van Nijmegen;

te Grave: 2 bij den aanvang van den ijsgang; 5 bij dijkbreuk in den Zuider-Maasdijk; 8 bij dijkbreuk in de Regter-Maasdijken;

te Arnhem: 3 bij het begin van den ijsgang; 7 bij inundatie van de Over-Betuwe, veroorzaakt door eene dijkbreuk aan de zijde van de Neder-rijn;

te Wageningen: 3 bij het aanvangen van den ijsgang; 4 bij doorbraak in den Grebbendijk op den Beneden-Rijn; 6 bij inundatie der Over-Betuwe; en 9 bij inundatie der Neder-Betuwe;

te Culenborg en Vianen: 2 bij het aanvangen van den ijsgang; 4 bij eene doorbraak langs den Nederrijn en Lek, boven den Diefdijk; 7 [illegible]

te Schoon[illegible] 4 ingeval eener doorbraak in den [illegible] 6 in geval van doorbraak in den Lekkendijk benedendams; 9 in geval van overstrooming van de Betuwe en der landen boven den Diefdijk; 12 in geval eener doorbraak van de dijken van den Alblasserwaard, 15 in geval eener doorbraak van de dijken van den Krimpenerwaard;

te Doesborgh: 3 bij ijsgang op den Yssel; 6 tot aankondiging van het begin der werking van den Lijmerschen overlaat; en 9 tot aankondiging van eene doorbraak in de dijken van Bislich en Hetter;

te Zutphen: 3 bij den aanvang van den ijsgang; 6 en 9 tot repetitie van de seinen van Doesborg; 4 bij het overloopen van den Kmonsdijk;

te Deventer: 3 bij den aanvang van den ijsgang; 7 tot aankondiging van het begin der werking van den Overlaat in den Snippelings-

dijk; 11 bij eene doorbraak der Sallandsche dijken; 6 en 9 tot repetitie der seinen van Doesborgh.

te Wijke, aan het Katerveer en *te Kampen*, als te Deventer.

AMSTERDAM, den 4den October.

Beurs van den 2den October.

De ongunstige berigten, welke men gisteren nopens Spanje verspreidde, zijn, wel is waar, geenszins ongegrond bevonden, doch vereischen dezelve toch over het algemeen nog nadere bevestiging. Wel is de generaal *Navas* in aantogt op Madrid, doch is zijn leger niet zoo sterk, als men in het begin gezegd heeft; de Koningin heeft ook geenszins tot nu toe Madrid verlaten. Deze meer geruststellende tijdingen hebben weder gunstig op den stand der Spaansche schuldbrieven gewerkt en bleven de fluctuatien daarin allerbelangrijkst.

Fluctuatien der prijzen:

Spanje. 5 pCt. perpetuelen openden $30\frac{5}{8}$, rezen tot $31\frac{1}{8}$ en bleven tot dezen koers tot het einde toe gezocht; 3 pCt. zijn à $18\frac{5}{8}$ geopend, tot $18\frac{7}{8}$ opgeklommen en bleven op deze hoogte; naar Fransche uitgestelde heerschte eenige vraag, waardoor de koers derzelve tot 14 steeg en zich daarop goed staande hield; obligatien cortes stegen van $28\frac{3}{8}$ allengskens tot $29\frac{1}{2}$ en bleven $29\frac{1}{8}$ bij eenigzins levendige affaire.

Holland. Van onze binnenlandsche effecten was in $2\frac{1}{2}$ pCt. eenigzins levendigheid; à $54\frac{1}{2}$, $\frac{9}{16}$ en $\frac{5}{8}$ zijn verscheidene partijtjes gedaan; 5 pCt. $101\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$ gebleven bij weinig affaire; kansbiljetten $24\frac{3}{8}$, $\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$ gebleven; met syndicaat bleef het stil; er ontbreken daarin commissien; de koersen houden zich echter goed staande op $94\frac{1}{2}$ en $79\frac{1}{2}$; de gunstige afloop der veiling der Nederlandsche handelmaatschappij heeft op den prijs der effecten gunstig gewerkt, hebbende dezelve den koers van 115 weder bereikt en bleven 115 à $114\frac{3}{4}$.

Rusland. Oude Russen $103\frac{3}{4}$ à 104; nieuwe $104\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$ bij geringe omzetting; Russen van 1831 en 1833 bleven $98\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{8}$ nadat dezelve reeds à 98 afgegeven werden; roebels 69 gedaan.

Oostenrijk. Eenige kleine postjes 5 pCt. metallieken werden à $99\frac{3}{4}$ voor binnenlandsche rekening aangekocht; $2\frac{1}{2}$ pCt. dito werd à $54\frac{3}{4}$ ook 55 gedaan.

Beurs van den 3den October.

De berigten uit Spanje blijven tot nu even ongunstig; onrust heerscht door het geheele schiereiland; de junta's vermenigvuldigen zich; er hebben op verscheidene plaatsen bloedige tooneelen plaats gehad; het nieuwe ministerie aarzelt om iets bepaalds te ondernemen; de voornaamste familien verlaten het ongelukkig land en het laat zich zeer moeijelijk bepalen welk einde daaruit geboren zal worden.

De omzet ter beurs was heden gering, echter hebben Spaansche effecten zich zeer goed gesouteneerd.

Blijvende prijzen ten $4\frac{1}{2}$ uur.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{5}{8}$; 5 pCt. $101\frac{7}{8}$ à 102; kansbiljetten $24\frac{3}{8}$ à $\frac{7}{16}$; oude syndicaat $94\frac{1}{2}$; nieuwe $79\frac{1}{2}$; aandeelen handelmaatschappij iets flaauwer, $114\frac{5}{8}$ gebleven.

Spanje. 5 pCt. perpetuelen $31\frac{3}{8}$ à $\frac{1}{2}$; dito 3 pCt. 19; Fransche uitgestelde 14; cortes 29 à $\frac{1}{8}$; coupons $18\frac{3}{8}$ à $\frac{1}{2}$.

Effecten-Societeit van 4 October.

De tijdingen uit Spanje zijn heden zeer uiteenloopend. Van den eenen kant beweert men, dat de Christino's tusschen Vittoria en Bilbao een schitterend voordeel op de Carlisten behaald hadden; van den anderen kant worden deze berigten tegengesproken.

Van Madrid is heden niets nieuws, waarop men eenigzins staat te maken is.

De handel in publieke effecten was heden gering; Spaansche iets meerder aangeboden, ook onze binnenlandsche een weinig flaauwer.

Fluctuatien der prijzen:

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{9}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$ gebleven; 5 pCt. $101\frac{7}{8}$ à $\frac{15}{16}$; kansbiljetten $24\frac{1}{4}$ à $\frac{5}{16}$.

Spanje. 5 pCt. perpetuelen 31 à $\frac{1}{8}$; 3 pCt. $18\frac{3}{4}$; uitgestelde 14; cortes $28\frac{3}{4}$ geopend tot $29\frac{1}{4}$ gestegen en 29 gebleven.

Mengelwerk.

Alfabet voor den Opmerker.

(*Vervolg van No.* 115.)

Maaijen. De landman, die in de lente niet zaait, zal in den herfst niet maaijen. De jongeling, die zich niet met lust en ijver in datgeen tracht te volmaken, wat hem nuttig en noodig is, zal in den mannelijken leeftijd geene zielstevredenheid bevorderende vruchten inoogsten. De mensch, die zich niet vroegtijdig aan de beoefening van pligt en deugd tracht te gewennen, en zorgeloos daar henen leeft, zal welligt op een lateren leeftijd over een verzuim beklagen, dat alsdan niet meer te herstellen is. Die hier het goede niet zaait, kan nooit op eenen gelukkigen maaitijd hopen.

Magt. Onder de gevaarlijke klippen, waarop 's menschen zedelijkheid dikwijls deerlijk schipbreuk lijdt, is *magtbekleeding* voorzeker geene der geringste. Hoe weinigen vindt men, die nimmer hunne *magt* misbruiken; hoe velen, die haar tot verkeerde einden bezigen; hoe weinigen, die dezelve met wijsheid, tot heil van anderen, aanwenden; hoe velen, die dezelve aan eigenbatige bedoelingen cijnsbaar maken. Hoe hooger de mensch in magtbezit klimt, hoe gevaarlijker zijn standpunt voor zijne eigene zedelijkheid wordt, aangezien met dat klimmen zijn gevoel van eigenwaarde dikwijls in laakbaren hoogmoed ontaardt, die hem gewoonlijk blind maakt voor eigene gebreken, en, in plaats van een nuttig, bruikbaar wezen, een dwingeland doet worden.

Makelaar. Een nuttig middenwezen tusschen den groot- en klein-handelaar. Ook wel in het dagelijksche leven iemand, die bestaande botsingen tusschen twee verschillende partijen, ten genoegen van beide, uit den weg ruimt. De hoofdvereischten van laatstgenoemde zijn onbaatzuchtigheid, onvooringenomenheid, welberadene voorzigtigheid en eene ruime mate van gezond verstand. Wij hebben bij de Londensche conferentie gezien, hoe moeijelijk de zoodanigen te vinden zijn, en hoe ligt het gebrek aan de opgenoemde hoofdvereischten tot nog grootere botsingen tusschen partijen aanleiding kan geven.

Malen, teekenen, fijnmaken of mijmeren. De twee eerste beteekenissen zijn van een' nuttigen; de laatste van een' bedroevenden aard. De twee eerste behooren tot het gebied der kunsten; de laatste tot dat der krankzinnigheid. De twee eerste verschaffen aan vele monden brood en levensonderhoud; de laatste ondermijnt de ligchaamskrachten, en werpt den mensch eindelijk op zijn doodsbed.

Mensch. Onder deze benaming verstaat men het redelijke wezen, dat aan het hoofd des dierenrijks geplaatst is, om, door voortreffelijkheid van aanleg en verhevenheid van bestemming, boven al het geschapene uit te blinken. Maar niet alle dusdanig toegeruste en voorverordende, redelijke wezens handelen daarom altijd dien overeenkomstig. Er zijn er, die het den dieren in geenen deele gewonnen geven in redeloosheid, wellust en driften; anderen, die, in de vervulling hunner redelijke pligten, verre beneden de dieren staan, en nog anderen, die er hun hoogste genoegen in vinden, om uitwendig, dat is in het maatschappelijk verkeer, al de kenmerken van redelijk verlichte en beschaafde wezens aan te nemen, en de wereld zoodoende te doen gelooven, dat zij waarlijk navolgenswaardige menschen zijn; maar, afgezonderd, anders gezegd in het duister, hunner averegtsche redelijkheid den ruimen teugel vieren, en er geene gewetens-zaak van schijnen te maken, om zich zeer dierlijk en niet zelden allerdierlijkst te gedragen.

Metaal. Onder de edele metalen zijn goud en zilver de voornaamste, maar daarom niet altijd de meest geluk bevorderende. Om het verkrijgen van goud of zilver, ontstaan dikwijls geheime zamenzweringen, valsche getuigenissen, listige kuiperijen, bloedige twisten enz., enz.: aangezien het meerderdeel van ADAMS nakomelingen, door aangeërfde begeerlijkheid, doorgaans haakt naar dat gene, wat anderen wettig toebehoort, en uit deze onzalige bron van wederregtelijke begeerte de veelvuldige botsingen voortvloeijen, waarover de maatschappelijke mensch zich dagelijks heeft te beklagen.

Meubel. In eene wel geordende huishouding heeft men huismeubelen noodig, wier gebruik onmisbaar is. Derzelver getal, rubrieks-gewijze, op te sommen, achten wij echter voor onnoodig, en zou het vervaardigen eener lijst ten gevolge hebben, tienmaal grooter dan ons gewoon bestek. In toepassing op het menschelijke leven heeft het woord meubel echter eene geheel andere beteekenis, dan in den huishoudelijken zin. Dáár noemt men, onder anderen, een meubel, een onbruikbaar wezen, dat tot last verstrekt, en van hetwelk men zich gaarne zou wenschen te ontdoen, zoo als: lastige meubels, bemoeiallige meubels, hatelijke meubels, twistzoekende meubels, kwaadsprekende meubels, ondragelijke meubels, enz., enz. Zoo zeer de eerst genoemden derhalve nuttig en onontbeerlijk zijn, acht men zich daarentegen gelukkig van laatstgenoemden ontslagen te worden.

Boekbeschouwing.

Als de winter-avond in zijne vriendelijke gezelligheid wederom begint langer en langer te worden, en de stedeling, zoo wel als de landbewoner, de genoegens der schoone natuur moet vaarwel zeggen, om weder andere op te zoeken; dan is er ééne bijna algemeene behoefte, ééne stem bij jong en oud, welke elken avond op nieuw zegt, *hadden wij nu slechts eenige aangename en nuttige lectuur.* Het is daarom, dat wij ons beijveren zullen, uit de menigte van nieuw uitgekomen boeken eenige en wel de drie navolgende voorloopig aan onze lezers aan te bevelen, als in ons oog bijzonder lezenswaardig:

1°. BULWER, *de laatste dagen van Pompeji.* Te Amsterdam bij G. J. A. BEIJERINCK.

2°. HELENA, of *waarheid en logen*, door M. EDGEWORTH. Te Amsterdam bij M. H. SCHONEKAT.

3°. *De kracht der christelijke Godsdienst.* Te Amsterdam bij G. J. A. BEIJERINCK.

BULWER, de groote Engelsche romanschrijver, ondernam het, op eene reis in *Italië* de opdelving van *Pompeji* gezien hebbende, eene geschiedenis te verdichten, welke met de omstandigheden van de laatste dagen van *Pompeji* overeenstemt. Hij voert den lezer in gindsche bouwvallen en verwoestingen rond, als of alles zich nog in het volle leven en gewoel voor zijne oogen vertoonde. Hij schetst ons het verfijnde genot van den Aziaat, de weelde van den Griek, de brasserij en speelzucht van den Romein, in levende karakters. Hij voert ons, volgens de zeden en gewoonten dier tijden, naar het bad, naar de maaltijden, naar de openbare spelen. Hij leert ons de woeste zwaardvechters in hunne kroegen, tegen over de meest verfijnde weelde van de priesters van *Isis* kennen. Hij ligt den mantel op, die de geheimen van de heidensche Godsdienst bedekt, en toont dezelve in hare gruwelijke naaktheid, en daar tegen over het christendom, hetwelk, als een lieflijk morgenrood, den opkomenden dageraad van den schoonsten dag vooruitgaat. Maar in het midden van dit alles houdt zijn roman hare intrigue, de verdichting hare waarschijnlijkheid, en de ontwikkeling van het verschrikkelijk oogenblik, waar de dag over *Pompeji* nacht wordt, en de nacht de vreeslijkste donkerheid omvangt, nadert met zulk eenen vasten, ontzettenden, wraaknemenden gang, dat de hoogste spanning gedurig bij den lezer vermeerdert, en de afwisseling van de zachtste en wildste tooneelen zoo bijzonder het gemoed roert, dat hij uitroept — geen tooneel konde waardiger door den beroemden BULWER beschreven worden dan de val van *Pompeji.* — Een onzer Nederlandsche dichters bezong dit zelfde tooneel; wij vernamen het, en wenschen niets vuriger dan het eerlang met den roman van BULWER te kunnen vergelijken. Welk onderwerp konde wel geschikter voor poëzij gevonden worden?

Het tweede werk is van MARIA EDGEWORTH. Wanneer de belangstelling, die ons het werk van BULWER inboezemt, naar het gevoel gelijkt, dat het aanschouwen eener sneeuw-lawine evenaart, die, steeds voorwaarts rollende, den stillen en vreedzamen dalbewoner zoo wel als den sluiperd en booswicht verschrikkelijk boven het hoofd hangt, en, eindelijk ter neder stortende, alles verwoest: — dan is de indruk van het werk van deze edele Romanschrijfster meer gelijk aan een heerlijk gezigt over een levendig schoon landschap, over hetwelk zich allerlei wezens bewegen. Hier ziet gij prachtige buitenplaatsen; ginds eene stille pastorie; elders

feesten in levendig gewoel, en in en bij dezelve den mensch, geteekend zoo als hij is. In zijne hooge verhevenheid, maar ook in de laagte, waartoe hij zinkt, wanneer hij ophoudt waarheid en deugd lief te hebben. Het is eene hooge kunst, of, veeleer, het is de hoogste kunst, wanneer de romanschrijver, een zedelijk beginsel kiezende, hetzelve zoo in en door het leven voert, dat men nergens den roman gewrongen naar het beginsel, even min als het beginsel zelve uit het oog verloren ziet. Dat is de hooge waarde van den roman van Miss. EDGEWORTH, die daarbij in dit werk zoo menige heerlijke gedachte aan hare pen laat ontvallen, welke waardig waren diep in het geheugen geprent te worden.

Wij teekenden dezelve op, en zullen den lezer er gaarne eenige van in een volgend stukje mededeelen. Genoeg tot lof van dit werk. — Wij haasten ons, tot het laatste:

De kracht van de christelijke Godsdienst. Was het eerste werk verdichting naar geschiedenis, het tweede louter verdichting, hier betreedt de lezer eenen vasteren bodem: het zijn schetsen uit geschiedenis, uit vaderlandsche geschiedenis genomen. Maar deze geschiedenis is hier uit het allerverhevendste standpunt beschouwd; hoe zich in zoo menig edel Vaderlandsch karakter de kracht van de Christelijke Godsdienst vertoont. — Als het nog ergens met welgevallen op rusten zal, dan zekerlijk op de uitnemend schoone karakters, die hier niet met de vurige pen eener gloeijende fantasie, niet met de betooverende zachtheid eener rijke verbeelding, maar met eene voor waarheid bezielde warme hand, met een gemoed, dat de godsdienst het hoogste standpunt des levens acht, geteekend zijn. De lezer vindt in dit werk menigen bekenden vriend, maar ook den bekendsten nog, door het schoon gekozen standpunt, zoo geheel nieuw geteekend, dat hij hem meer dan ooit leert achten. Hij ontmoet echter ook menigen trek uit het karakter en leven, zoo wel van den Nederlandschen held en staatsman, als van den leeraar, burger of burgeres, hem nog onbekend, maar met eene waarheids-liefde en trouw opgeschreven, welke in alles zich zelven gelijk blijft.

Wij bevelen dit werk bijzonder den lezer aan. Het zal hem nooit berouwen, hetzelve naast de twee andere in zijne bibliotheek te hebben. Nog menige winter zal hij, zoo hij het leven houdt, hetzelve in handen nemen. En is BULWER voor zijne verbeelding, EDGEWORTH voor zijn gevoel, — hier vindt hij voor zijne hoogere bestemming waarheid, uit het leven genomen.

Heden overleed, aan de gevolgen eener slijmberoerte, in den ouderdom van ruim 50 jaren, onze dierbare moeder en behuwdmoeder, Vrouwe *JOHANNA MARIA JULIANA VAN CARNAP* Weduwe J. C. QUACK.

ARNHEM,
den 28sten September
1835.

C. A. E. QUACK,
L. H. QUACK,
Geb. TROOST,
A. L. A. QUACK.

Op den 1sten October overleed, tot onze en zijns eenigen broeders bittere droefheid, aan de gevolgen van hevige zenuwkoortsen, onze geliefde jongste zoon *GERHARD MARINUS*, *Student aan de Hoogeschool te Groningen*, in den ouderdom van bijna 22 jaren.

DOESBORGH,
den 4den October
1835.

J. P. L. GESELSCHAP,
C. M. J. GESELSCHAP,
Geb. VAN KRUISSEN.

AMORTISATIE-SIJNDICAAT.
ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, ENZ.
VERKOOPING VAN RIJSWAARDENHOUT ENZ.

De AGENT VAN HET DOMEIN te *ZUTPHEN* zal, op *Donderdag den 8sten October* 1835, des morgens ten 9 ure, ten huize van *TH. VERHOEVEN*, op den *Bijlandschen Waard*, in het openbaar, aan de meestbiedende, ten overstaan van het Plaatselijk Bestuur van *Herwen en Aardt*, verkoopen:

Eenige Parceelen best RIJSWAARDENHOUT, eenjarig TEENHOUT en BLADRIET, uit de Domaniale *Lobitsche*, *Bijlandsche* en *Candiasche Rijswaarden*, waarvan de aanwijzing daags voor den verkoop door den opzigter der Domeinen *A. C. VERHOEVEN*, op den *Bijlandschen Waard*, zal geschieden.

En zulks op alle zoodanige condition, als, voor de daarbij belanghebbenden, ter visie liggen, zoo ten kantore van voornoemden Heer Agent, als ter Secretarie der voormelde Gemeente.

De Agent voornoemd,
J. VAN LAMSWEERDE.

's Rijks Stoeterij te Kokulo.

De Kolonel, Directeur van het Etablissement, zal, ingevolge daartoe bekomene autorisatie van het Departement van Oorlog, op Zaturdag den 10den October 1835, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van den Kastelein *A. MARTENS*, te *Borkulo*, publiek doen verkoopen, *twee* HENGSTEN, *vijf* RUINEN en *vijf* MERRIEN, waarvan de meeste nog geschikt zijn voor den Landbouw.

---

§ † § § † § Wordt geadverteerd, dat op het rekest, aan den Koning gepresenteerd door *ADRIAAN FRANTZ BOURICIUS*, Ondernemer en Hoofd-Administrateur van *Bouricius, Algemeene Postwagen-Diensten*, wonende te *Arnhem*, ten einde het Zijne Majesteit behagen mogte hem te verleenen *Surseance van betaling*, *procedures en executien*, voor den tijd van twaalf maanden: — het Hoog Geregtshof te *'s Gravenhage*, kamer van Vacantie, in welker handen dit rekest is gesteld geworden, alvorens daarop aan zijne Majesteit te dienen van berigt, consideratien en advies, heeft geordonneerd den Suppliant benevens deszelfs Crediteuren te compareren op *Woensdag den 25. November* 1835 voor de Heeren en Mrs. Jonkheer *BEELAARTS VAN BLOKLAND* en *HUYGENS*, Raden in den Hove, als Commissarissen, die hen zullen hooren en den Hove rapport doen, met bijvoeging, dat, het zij dezelve Crediteuren compareren dan niet, door het Hof ten deze zal worden geadviseerd als bevonden zal worden te behooren. — Hebbende wijders het Hof aan den Suppliant verleend, hangende de deliberatien van zijne Majesteit den Koning, *provisionele Surseance van betaling en van alle regterlijke vervolgingen.*

Van het Rekest en de Bijlagen kan inmiddels inzage worden genomen te *'s Gravenhage* ten Kantore van Mr. *JACOB GEORGE ALEXANDER CLANT*, Procureur bij het Hoog Geregtshof, en te *Arnhem* bij den Advokaat Mr. *NEDERMEIJER VON ROSENTHAL.*

's Gravenhage, den 25sten September 1835.

CLANT.

---

† † † § § § In *Arnhem* wordt UIT DE HAND een HUIS TER VERKOOP aangeboden, gelegen in het beste en vrolijkste gedeelte der Stad, geschikt en [illegible] alle Affaires, waarin ook [illegible] re is uitgeoefend. Brieven franco, onder Letter L., bij den Drukker dezer Courant.

---

§ § § † † § Twee BLIKSLAGERS-KNECHTEN kunnen, tegen goed loon, werk bekomen bij *B. ADRIANI*, Blikslager te *Leeuwarden.*

BOURICIUS,

Algemeene Postwagen-Diensten.

KANTOOR *ZUTPHEN*.

De uren van vertrek der Diligences der Onderneming zijn naar *Arnhem*, *Utrecht*, *Gouda*, *Rotterdam*, *Leiden*, *'s Gravenhage*, *Amersfoort*, *Amsterdam*, *Harderwijk*, *Elburg*, *Kampen*, *Nijmegen*, *Grave*, *'s Hertogenbosch*, *Tilburg* en *Eindhoven* des morgens ten 2½ ure; naar *Arnhem*, *Utrecht*, *Amsterdam*, *Amersfoort*, des morgens ten 8 ure; — naar *Deventer*, *Kampen*, *Elburg*, *Harderwijk*, des morgens ten 10½ ure; — naar *Arnhem*, *Nijmegen*, *Kleef* en *geheel Duitschland*, *Doesbergh*, *Terborg*, *Dinxperlo*, *Utrecht*, *Amersfoort* en *Amsterdam*, des middags ten 12 ure; — naar *Deventer*, *Zwolle*, *Meppel*, *Heerenveen*, *Leeuwarden*, *Assen*, *Groningen*, des avonds ten 6½ ure.

Uit *Utrecht* ook nog eene dienst naar *Leiden*, *'s Gravenhage*, *Gouda* en *Rotterdam*, des morgens ten 7 ure 30 minuten.

Zutphen, den 26sten September 1835.

Op last der [illegible]
de Directeur,
D. J. TER SELLE.

, De Boekverkooper *J. OOMKENS* te *Groningen* heeft algemeen verzonden:

I. BERIGT van INTEEKENING op eene goedkoope uitgave der Gedichten van Mr. H. A. SPANDAW, *Ridder van den Nederlandschen Leeuw, enz. enz.*

II. Mr. B. H. LULOFS, *Kort Overzigt* van de *GESCHIEDENIS* der *NEDERLANDEN*, met name der *NOORD-NEDERLANDEN*, van den vroegsten tot den tegenwoordigen tijd, (*een leidraad bij Onderwijs en zelfoefening*), in twee deelen, Eerste Deel, gr. 8vo. *f* 2-80.

III. W. GLEUNS Jr., *IETS* over de *KOMETEN*, met een uitvoerig kaartje, voorstellende de *LOOPBAAN* der Komeet van HALLEIJ in 1835, gr. 8vo à 30 cents.

VI. ———————— *BESCHOUWING* van het *HEELAL* of *VOLKS-LEESBOEK* over de *STERREKUNDE*, met met 9 *uitslaande platen*, gr. 8vo, à *f* 2 50.

V. W. G. HAUFF, de 150 *PSALMEN*, benevens de *GEBEDEN*, *LOF- en BEDEZANGEN*, gezet voor *Orgel* en *Piano-Forte*, met de noodige Harmonie, in Generaal Bass, lang 4to, à *f* 5-00.

VI. ———————— XX *PRELUDIUMS* of *VOORSPELEN*, uit alle Toonaardem, dienende voor *Psalmen* en *Gezangen* voor het *Orgel*, lang 4to, à 60 cents.

VII. C. F. RUPPE, *Theorie der Hedendaagsche MUZIEK*, 2 deelen, gr. 8vo, met 70 *gegraveerde platen* [illegible]

VIII. [illegible] *LIEDEREN*, [illegible] lang 4to, à 50 cents.

IX. De afzonderlijke Liederen zonder Muzijk van dito, à 10 cents.

X. J. HAZEU, Cs. ZOON *NIEUWE STICHTELIJKE LIEDEREN*, voor de *HUISGEZINNEN* en *GEZELSCHAPPEN* der *CHRISTENEN*; met nieuw gecomponeerde Zangwijzen, die, even zoo gemakkelijk als de *PSALMEN* gezongen en gespeeld kunnen worden, door DIRK VAN DER REYDEN, NS. ZOON (*met 54 nieuwe gesteendrukte Muzijkplaten*), Twee deelen, Zesde druk, nagezien en verbeterd door den Zangmeester B. SMIT, gr. 8vo. à *f* 4-00.

De herdruk van het laatsgenoemde werk nu gereed zijnde, is hetzelve weder algemeen verkrijgbaar.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.